

Կ-312-05.08.2013,21.06.2014-ԳԲ-010/3

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱԿԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱՋԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

**ԳԼՈՒԽ 1.
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ**

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետությունում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումների (այսուհետ՝ գնահատում)՝ այդ թվում անդրսահմանային եւ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության պետական փորձաքննության (այսուհետ՝ փորձաքննություն) ոլորտի հասարակական հարաբերությունները:

Հոդված 2. Օրենքի գործողությունը

1. Սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է շրջակա միջավայրի ու մարդու առողջության վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող հիմնադրույթային փաստաթուղթ մշակող, ընդունող կամ նախատեսվող գործունեություն իրականացնող Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված սուբյեկտների վրա:

Հոդված 3. Գնահատման եւ փորձաքննության մասին օրենսդրությունը

1. Գնահատման եւ փորձաքննության մասին օրենսդրությունը բաղկացած է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունից, Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերից, սույն օրենքից եւ իրավական այլ ակտերից:

Հոդված 4. Օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացություններն ունեն հետեւյալ իմաստը՝

1) շրջակա միջավայր՝ բնական եւ մարդածին տարրերի (մթնոլորտային օդ, ջրեր, հողեր, ընդերք, լանդշաֆտ, կենդանական ու բուսական աշխարհ, ներառյալ անտառ, բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ, բնակավայրերի կանաչ տարածքներ, կառույցներ, պատմության եւ մշակույթի հուշարձաններ), եւ սոցիալական միջավայրի (մարդու առողջության եւ անվտանգության), գործոնների, նյութերի, երեւոյթների ու գործընթացների ամբողջությունը եւ դրանց փոխազդեցությունը միմյանց ու մարդկանց միջեւ:

2) շրջակա միջավայրի վրա ազդեցություն՝ հիմնադրույթային փաստաթղթի գործողության կամ նախատեսվող գործունեության իրականացման հետեւանքով շրջակա միջավայրի եւ մարդու առողջության վրա հնարավոր փոփոխությունները:

3) անդրսահմանային ազդեցություն՝ պետության իրավագործության ներքո գտնվող տարածքում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցություն, որը կառաջանա հիմնադրույթային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության իրականացման արդյունքում, եւ որի ֆիզիկական աղբյուրն ամբողջությամբ կամ մասամբ գտնվում է այլ պետության իրավագործության ներքո գտնվող տարածքում:

4) ազդակիր պետություն՝ պետություն, որը այլ պետության իրավագործության ներքո գտնվող տարածքում, հիմնադրությամբ փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության իրականացման հետեւանքով, կարող է ենթարկվել շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության.

5) ծագման պետություն՝ պետություն, որի իրավագործության ներքո նախատեսվում է իրականացնել հիմնադրությամբ փաստաթղթի դրույթները կամ նախատեսվող գործունեությունը.

6) հիմնադրությամբ փաստաթուղթ՝ շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող փաստաթղթի (քաղաքականություն, ռազմավարություն, հայեցակարգ, ուրվագիծ, բնական ռեսուրսների օգտագործման սխեմա, ծրագիր, հատակագիծ, քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթուղթ) նախագիծ.

7) նախատեսվող գործունեություն՝ շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող ուսումնասիրություն, արտադրություն, կառուցում, շահագործում, վերակառուցում, ընդլայնում, տեխնիկական եւ տեխնոլոգիական վերագինում, վերապրոֆիլավորում, կոնսերվացում, տեղափոխում, լուծարում. փակում.

8) նախագծային փաստաթուղթ՝ նախատեսվող գործունեության տեխնիկական զեկույց, տեխնիկատնտեսական հիմնավորում, տեխնիկատնտեսական հաշվարկ, ճարտարապետաշինարարական նախագիծ.

9) ռազմավարական գնահատում՝ հիմնադրությամբ փաստաթղթի գործողության արդյունքում հնարավոր ազդեցության ամբողջական, գումարային գնահատման գործընթաց

10) գնահատում՝ նախատեսվող գործունեության իրականացման արդյունքում հնարավոր ազդեցության ամբողջական, գումարային գնահատման գործընթաց.

11) փորձաքննություն՝ հիմնադրությամբ փաստաթղթի, նախատեսվող գործունեության հայտի եւ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության ուսումնասիրության եւ վերլուծության արդյունքում դրանց թույլատրելիության վերաբերյալ պետական փորձաքննական եզրակացության տրման գործընթաց (այսուհետ՝ փորձաքննություն).

12) շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության նախնական փուլ՝ հիմնադրությամբ փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության հայտի ուսումնասիրության եւ վերլուծության իրականացման արդյունքում համապատասխան որոշման կայացման գործընթաց,

13) շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության հիմնական փուլ՝ հիմնադրությամբ փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության ուսումնասիրության եւ վերլուծության արդյունքում դրանց թույլատրելիության վերաբերյալ պետական փորձաքննական եզրակացության տրման գործընթաց,

14) շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն՝ սույն օրենքին համապատասխան Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից ստեղծված կառույց.

15) պետական փորձաքննական եզրակացություն՝ հիմնադրությամբ փաստաթղթի դրույթների եւ(կամ) նախատեսվող գործունեության թույլատրելիության վերաբերյալ լիազոր մարմնի կողմից տրվող պաշտոնական փաստաթուղթ՝ համապատասխան հիմնավորումներով.

16) լիազոր մարմին՝ սույն օրենքին համապատասխան Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորած բնապահպանական ոլորտի պետական կառավարման մարմին.

17) ձեռնարկող՝ սույն օրենքի համաձայն փորձաքննության ենթակա հիմնադրությամբ փաստաթուղթ մշակող, ընդունող, իրականացնող եւ (կամ) գործունեություն իրականացնող կամ պատվիրող պետական կառավարման կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին, իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձ.

18) փորձագետ՝ փորձաքննության գործընթացում լիազոր մարմնի կողմից ներգրավված իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձ.

19) հանրություն՝ մեկ կամ մեկից ավել ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ.

20) ազդակիր համայնք՝ շրջակա միջավայրի վրա հիմնադրույթային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության հնարավոր ազդեցության ենթակա համայնքի (համայնքների) բնակչություն՝ ֆիզիկական եւ/կամ իրավաբանական անձինք:

21) շահագրգիռ հանրություն՝ փորձաքննության ենթակա հիմնադրույթային փաստաթղթի ընդունման եւ (կամ) նախատեսվող գործունեության իրականացման առնչությամբ հետաքրքրություն ցուցաբերող իրավաբանական եւ ֆիզիկական անձինք,

22) գործընթացի մասնակիցներ՝ պետական կառավարման ու տեղական ինքնակառավարման մարմիններ, ֆիզիկական ու իրավաբանական անձինք, ներառյալ՝ ազդակիր համայնք, շահագրգիռ հանրություն, որոնք սույն օրենքի համաձայն մասնակցում են գնահատումների եւ/կամ փորձաքննության գործընթացին.

23) հայտ՝ ձեռնարկողի կողմից կամ նրա պատվերով կազմված հիմնադրույթային փաստաթղթի մշակման եւ (կամ) նախատեսվող գործունեության նախաձեռնության մասին ծանուցման փաթեթ.

24) տեխնիկական առաջադրանք՝ հայտի ուսումնասիրության արդյունքում՝ գնահատման պահանջները ամփոփող, ինչպես նաեւ հաշվետվության բովանդակությունն ու գործընթացի մասնակիցների շրջանակները սահմանող փաստաթուղթ.

25) հաշվետվություն՝ ռազմավարական գնահատման եւ գնահատման արդյունքներն ամփոփող փաստաթուղթ.

26) շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության մոնիթորինգի ծրագիր՝ հիմնադրույթային փաստաթղթի դրույթների գործողության եւ (կամ) նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում եւ դրանից հետո, շրջակա միջավայրի վրա ներգործության դիտարկմանը, հետնախագծային վերլուծությանը, փորձաքննական եզրակացության պահանջների կատարմանը, կամ արտադրական հսկմանն (ինքնահսկում) ուղղված գործողությունների ամբողջություն:

Հոդված 5. Գնահատման եւ փորձաքննության հիմնադրույթները եւ սկզբունքները

1. Գնահատումը եւ փորձաքննությունը ելնում են՝

1) առողջության, բնականոն ապրելու եւ ստեղծագործելու համար բարենպաստ շրջակա միջավայր ունենալու մարդու իրավունքից.

2) բնական պաշարների արդյունավետ, համալիր եւ բանական օգտագործման պահանջներից.

3) էկոլոգիական համակարգերի հավասարակշռության եւ կենդանական ու բուսական աշխարհի պահպանման անհրաժեշտությունից՝ նկատի ունենալով ներկա եւ ապագա սերունդների շահերը:

4) Շրջակա միջավայրին եւ մարդու առողջությանը հասցվող վնասի հատուցելիության ճանաչումից:

2. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման եւ փորձաքննության սկզբունքներն են.

1) գործունեության արդյունքում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության հնարավորության ընդունումը,

2) գնահատման ընթացքում ազդեցությունների, ներառյալ՝ անդրսահմանային, համալիր դիտարկումը,

- 3) նախատեսվող գործունեության իրականացման այլընտրանքային, այդ թվում՝ զրոյական (գործունեության իրականացման բացառում) տարբերակների դիտարկումը,
- 4) հաշվետվությունների լիարժեքության, հավաստիության եւ գիտական հիմնավորվածության ապահովումը,
- 5) փորձաքննական եզրակացության հիմնավորվածության, օրինականության, օբյեկտիվության ապահովումը,
- 6) գնահատման եւ փորձաքննության գործընթացների թափանցիկության եւ հրապարակայնության ապահովումը,
- 7) գնահատման եւ փորձաքննության գործընթացում հանրության մասնակցության ապահովումը,
- 8) ձեռնարկողի կողմից շրջակա միջավայրին հասցված վնասի հատուցումը:

3. Նախատեսվող գործունեության կամ հիմնադրույթային փաստաթղթի գործողության հետեւանքով մարդու առողջության կամ շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ռիսկի դեպքում, պատասխանատվությունը կրում է ձեռնարկողը, եթե տվյալ գործունեության վնասակարության բացակայությունը գիտականորեն հիմնավորված չէ:

Հոդված 6. Գնահատման եւ փորձաքննության նպատակն ու խնդիրները

1. Գնահատման նպատակն է՝ շրջակա միջավայրի ու մարդու առողջության վրա հիմնադրույթային փաստաթղթի եւ նախատեսվող գործունեության իրականացման արդյունքում հնարավոր վնասակար ազդեցությունների կանխատեսումը, կանխարգելումը, նվազեցումը կամ բացառումը:
2. Փորձաքննության նպատակն է հայտի կամ գնահատման հավաստիության ստուգումը, հիմնադրույթային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության թույլատրելիության որոշումը,
3. Գնահատման եւ փորձաքննության խնդիրներն են
 - 1) էկոլոգիական անվտանգության պահանջների եւ բնապահպանական սահմանափակումների հիման վրա կայուն զարգացմանը նպաստելը,
 - 2) հիմնադրույթային փաստաթղթի դրույթների եւ նախատեսվող գործունեության դրական ազդեցությունների պահպանման, վնասակար ազդեցությունների ու դրանց հետեւանքների կանխարգելման, նվազեցման կամ բացառման ապահովումը,
 - 3) արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերի գնահատման ապահովումը,

Հոդված 7. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման եւ փորձաքննության գործընթացում դիտարկվող շրջակա միջավայրի օբյեկտները եւ բնութագրերը

1. Գնահատման եւ փորձաքննության իրականացման ընթացքում դիտարկվում են.
 - 1) մթնոլորտային օդի որակական եւ քանակական ցուցանիշները, մթնոլորտն աղտոտող նյութերը, աղտոտվածության մակարդակը,
 - 2) մակերեսային եւ ստորերկրյա ջրերը, դրանց կատեգորիան, հոսքի ռեժիմը, որակական եւ քանակական ցուցանիշները, ջրօգտագործումը, ջրահեռացումը, ջրային համակարգը կամ դրա առանձին մասերը եւ այլ բնութագրերը

3) հողը՝ նպատակային նշանակությունը, հողատեսքը, գործառնական նշանակությունը, կարգը, որակը, վիճակը, կազմը, աղտոտվածությունը, դեգրադացիան, բերրի շերտի օգտագործումը, հողերի այլ բնութագրերը,

4) երկրաբանական կառուցվածքը, գոյացությունները, օգտակար հանածոները, ընդերքի պահպանությանն ու օգտագործմանը վերաբերող այլ բնութագրերը,

5) ռելիեֆը, լանդշաֆտը, բնության հատուկ պահպանվող տարածքները, բնակավայրերի կանաչ գոտիները, միգրացիոն գոտիները եւ ուղիները:

6) բուսական ու կենդանական աշխարհը, դրանց տեսակային կազմը եւ գոյության պայմանները, բուսական ու կենդանական աշխարհի օբյեկտների օգտագործումը, կենդանի վերափոխված օրգանիզմների գործածությունը, Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների կամ Հայաստանի Հանրապետության բույսերի Կարմիր գրքերում գրանցված կենդանիների, բույսերի առկայությունը,

7) անտառները՝ գործառնական նշանակությունը, տեսակային կազմը եւ վիճակը եւ անտառի այլ բնութագրերը,

8) կառույցները, պատմության եւ մշակույթի հուշարձանները,

9) թափոնների կազմը, վտանգավորության աստիճանը, ծավալը, օգտագործումը, վերամշակումը, տեղափոխումը, վնասագերծումը, պահեստավորումը, թաղումը, պահումը, պահպանումը,

10) ֆիզիկական ազդեցությունները աղմուկը, տատանումները, իոնացնող եւ ոչ իոնացնող ճառագայթումները,

11) ազդեցությունների հետ կապված առողջապահական գործոնները:

12) սոցիալական գործոնները, ժողովրդագրական կազմն ու բնակչությունը:

13) արտակարգ իրավիճակների հավանականությունը:

ԳԼՈՒԽ 2.

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ

Հոդված 8. Գնահատման եւ փորձաքննության գործընթացի պետական կառավարման մարմինները

1. Գնահատման եւ փորձաքննության գործընթացի պետական կառավարումն իրականացնում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը եւ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության բնագավառում լիազոր մարմինը:

Հոդված 9. Գնահատման եւ փորձաքննության գործընթացում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորությունները

1. Գնահատման եւ փորձաքննության գործընթացում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորություններն են.

1) գնահատման եւ փորձաքննության գործընթացներին վերաբերող քաղաքականության իրականացման ապահովումը,

2) իր իրավասության սահմաններում գնահատման եւ փորձաքննության գործընթացը կարգավորող իրավական ակտերի ընդունումը:

3) անդրսահմանային ազդեցություն ունեցող հիմնադրությային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության փորձաքննական եզրակացության հաստատումը:

Հոդված 10. Փորձաքննության գործընթացում լիազորված պետական կառավարման մարմնի լիազորությունները

1. Փորձաքննության գործընթացում լիազոր մարմնի լիազորություններն են.

1) փորձաքննության գործընթացին վերաբերող քաղաքականության մշակումն ու իր իրավասության սահմաններում դրա իրականացումը,

2) փորձաքննության գործընթացը կարգավորող իրավական ակտերի մշակումը,

3) իր իրավասության սահմաններում փորձաքննության գործընթացին վերաբերող միջազգային համագործակցության իրականացումը,

4) անդրսահմանային ազդեցություն ունեցող հիմնադրությային փաստաթղթի կամ գործունեության փորձաքննական եզրակացության տրամադրումը,

5) սույն օրենքով սահմանված հիմքերով ու կարգով՝ անդրսահմանային ազդեցություն ունեցող հիմնադրությային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության փորձաքննական եզրակացության կասեցման կամ ուժը կորցրած ճանաչելու վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագիծը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատմանը ներկայացնելը,

6) իր կողմից պատվիրվող կամ նախաձեռնվող հիմնադրությային փաստաթղթի եւ նախատեսվող գործունեության ազդեցության գնահատումների իրականացումը կամ կազմակերպումը,

7) անդրսահմանային ազդեցություն ունեցող հիմնադրությային փաստաթղթի կամ գործունեության փորձաքննության գործընթացում փորձագետների ներգրավումը,

8) օրենքով սահմանված կարգով փորձաքննական եզրակացության պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը,

9) սույն օրենքով սահմանված դեպքերում եւ կարգով փորձաքննության գործընթացում հանրության ծանուցման եւ մասնակցության հնարավորության ապահովումը,

10) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված այլ գործառնությունների իրականացումը:

Հոդված 11. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոնի լիազորությունները

1. Փորձաքննության ընթացքում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոնի լիազորություններն են.

1) փորձաքննության գործընթացին վերաբերող քաղաքականության մշակմանն ու իրականացմանը մասնակցելը:

2) փորձաքննության գործընթացը կարգավորող իրավական ակտերի մշակմանը մասնակցելը,

3) իր իրավասության սահմաններում փորձաքննության իրականացնելը, փորձաքննական եզրակացության կազմելը ու տրամադրելը,

4) փորձաքննության գործընթացում, պայմանագրային հիմունքներով, փորձագետների ներգրավելը,

5) առնչվող մարմինների հետ անհրաժեշտության դեպքում, հիմնադրությային փաստաթղթի եւ նախատեսվող գործունեության համաձայնեցնելը, 7) հանրային լսումներում իր ներկայացուցչի մասնակցության ապահովելը,

6) տեխնիկական առաջադրանքի կազմելը ու ձեռնարկողին տրամադրելը:

Հոդված 12. Չնահատման եւ փորձաքննության գործընթացում տարածքային կառավարման մարմինների լիազորությունները

1. Չնահատման եւ փորձաքննության գործընթացում տարածքային կառավարման մարմինների լիազորություններն են՝

1) տարածքին առնչվող հիմնադրությային փաստաթղթի դրույթների եւ(կամ) նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ կարծիքի տրամադրում, եթե օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

2) իր լիազորության սահմաններում՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով, հիմնադրությային փաստաթղթի եւ/կամ նախատեսվող գործունեության, դրանց ազդեցության գնահատման եւ փորձաքննության գործընթացների վերաբերյալ ծանուցման, հանրային լսումների կազմակերպման, եւ հանրության մասնակցության ապահովումը,

3) ձեռնարկողի պահանջով տարածքին առնչվող գործող հիմնադրությային փաստաթղթերի վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրում,

4) գնահատման գործընթացներում ձեռնարկողին համապատասխան խորհրդատվության, ինչպես նաեւ ազդեցության գնահատումն իրականացնելու համար անհրաժեշտ ցանկացած այլ տեղեկատվության տրամադրում:

Հոդված 13. Չնահատման եւ փորձաքննության գործընթացում տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունները

1. Չնահատման եւ փորձաքննության ընթացքում տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորություններն են՝

1) համայնքին առնչվող հիմնադրությային փաստաթղթի դրույթների եւ(կամ) նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ կարծիքի տրամադրում, եթե օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

2) իր լիազորության սահմաններում՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով, հիմնադրությային փաստաթղթի եւ/կամ նախատեսվող գործունեության, դրանց ազդեցության գնահատման եւ փորձաքննության գործընթացների վերաբերյալ ծանուցման, հանրային լսումների կազմակերպման, եւ հանրության մասնակցության ապահովումը,

3) ձեռնարկողի պահանջով տարածքին առնչվող գործող հիմնադրությային փաստաթղթերի վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրում,

4) շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման գործընթացներում ձեռնարկողին համապատասխան խորհրդատվության, ինչպես նաեւ ազդեցության գնահատումն իրականացնելու համար անհրաժեշտ ցանկացած այլ տեղեկատվության տրամադրում:

ԳԼՈՒԽ 3.

ՇՐՋԱԿԱՍԻՋԱԿԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱՋԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒՅԹԱՅԻՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ ԵՎ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

Հոդված 14. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման եւ փորձաքննության ենթակա հիմնադրույթային փաստաթղթերը եւ նախատեսվող գործունեության տեսակները

1. Ուազմավարական գնահատման եւ փորձաքննության ենթակա են՝

սոցիալ տնտեսական, էներգետիկայի, քաղաքաշինության, տրանսպորտի, կապի, գյուղատնտեսության, ընդերքօգտագործման, արդյունաբերական ճյուղերի, առողջապահության. բնապահպանության, ռեկրեացիայի, սպասարկման, անտառտնտեսության, թափոնների օգտագործման, ջրային տնտեսության բնագավառներին վերաբերվող հիմնադրույթային փաստաթղթերը:

2. Գնահատման եւ փորձաքննության ենթակա են՝

1) սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված նախատեսվող գործունեության տեսակների նախագծային փաստաթղթերը;

3. Գնահատման եւ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության (այսուհետ՝ փորձաքննություն) ենթակա նախատեսվող գործունեության տեսակները՝ ըստ բնագավառների, դասակարգվում են երեք կատեգորիայի՝ ,Ա, ,Բ, ,Գ՝ ըստ շրջակա միջավայրի վրա նվազող ազդեցության աստիճանի:

4. «Ա» կատեգորիան ներառում է.

1) էներգետիկայի բնագավառում՝

ա. ատոմակայաններ կամ ատոմային ռեակտորով աշխատող այլ կառույցներ,

բ. մշակված միջուկային վառելիքի պահեստավորման եւ հերմետիկացման կայանքներ,

գ. միջուկային վառելիքի հարստացման արտադրություն,

դ. ջերմային էլեկտրակայաններ,

ե. 800մմ տրամագծով եւ 40 կմ ու ավելի երկարությամբ նավթի կամ գազի կամ քիմիական նյութերի խողովակաշարեր,

զ. 50 ՄՎտ եւ ավելի ջերմային հզորությամբ տաք ջրի կամ գոլորշու արտադրության կայանքներ.

է. 30 ՄՎտ եւ ավելի հզորությամբ հիդրոէլեկտրակայաններ:

2) ընդերքօգտագործման բնագավառում՝

ա. երկրաբանական ուսումնասիրություններ՝

1500 գծամետրից ավելի ստորերկրյա լեռնային փորվածքներով կամ

1500 գծամետր խորությունը գերազանցող հորատանցքի հորատման դեպքում,

բ. մետաղական, այդ թվում ռադիոակտիվ օգտակար հանածոյի արդյունահանում եւ/կամ հանքաքարի, հանքանյութի վերամշակում՝ ներառյալ պոչամբարներ կամ պոչատարեր.

գ. նավթի ու գազի արդյունահանում եւ/կամ հանքանյութի վերամշակում.

դ. նավթի կամ գազի կամ արտադրության թափոնների կամ թունավոր կամ ռադիոակտիվ նյութերի պահման համար ստորերկրյա կառույցների ստեղծում.

ե. ստորերկրյա տրանսպորտային ուղիների կամ կառույցների ստեղծում.

զ. օգտակար հանածոների հանքավայրի տարածքների վերականգնում (ռեկուլտիվացիա

3) քիմիական արդյունաբերության բնագավառում՝

ա. կաուչուկների, ռետինատեխնիկական իրերի եւ այլ օրգանական նյութերի արտադրություն եւ վերամշակում,

բ. նավթավերամշակման արտադրություն,

գ. մազութի արտադրություն,

դ. պայթուցիկների արտադրություն,

ե. անօրգանական թթուների կամ ալկալիների եւ այլ նյութերի արտադրություն,

զ. թունաքիմիկատների կամ քիմիական պարարտանյութերի արտադրություն.

է. փայտանյութի եւ թղթի արտադրություն՝ օրեկան 20 տոննա եւ ավելի ծավալով,

4) մետաղների արտադրության եւ վերամշակման բնագավառում՝

ա. մետաղական հանքանյութերի (ներառյալ՝ սուլֆիդային հանքանյութերի) թրծում եւ ագլոմերացիա,

բ. հանքանյութից կամ խտանյութից կամ երկրորդային հումքային նյութերից գունավոր, ազնիվ, հազվագյուտ, սեւ մետաղների կամ դրանց համաձուլվածքների արտադրություն,

գ. գունավոր մետաղների մշակում, ներառյալ՝ լեգիրացումը, արտադրատեսակների ռեկուպերացիան (գտում, ձուլածագործական արտադրություն եւ այլն),

5) թափոնների օգտագործման բնագավառում՝

ա. վտանգավոր թափոնների հավաքում, պահում, օգտագործում, մշակում, վերամշակում, հեռացում, վնասագերծում, տեղադրում, թաղում,

6) սանիտարատեխնիկական կառուցվածքների բնագավառում՝

ա. գերեզմանոցներ կամ դիակիզարաններ կամ դիափերձարաններ, պաթոլոգիաանատոմիկներ կամ դիարաններ,

բ. կենդանիների դիակիզում կամ թաղում կամ սպանդանոցներ՝ օրական 500 գլուխ եւ ավելի.

7) ենթակառուցների բնագավառում՝

ա. օդանավակայաններ 2100 մ թռիչքուղու երկարությամբ եւ ավելի.

բ. էլեկտրահաղորդման գծեր՝ 15կմ եւ ավել երկարությամբ, 220 կվ լարման,

8) ջրային տնտեսության բնագավառում՝

ա. ջրամբարներ, արհեստական լճեր, ջրավազաններ՝ 1 մլն. խմ եւ ավելի

բ. կոյուղաջրերի մաքրման կայաններ՝ 50.000 եւ ավել բնակչի համարժեք հզորությամբ:

9) քաղաքաշինության բնագավառում՝

ա. հակասողանքային կամ հակասահքային կամ հակասելավային միջոցառումներ՝ 10 հա եւ ավելի տարածքների համար,

10) անտառային տնտեսության ոլորտ՝

ա. անտառահատում:

5. «Բ» կատեգորիան ներառում է.

1) էներգետիկայի բնագավառում՝

ա. տաք ջրի կամ գոլորշու արտադրության կայանքներ՝ 30 ՄՎտ մինչեւ 50 ՄՎտ ջերմային հզորությամբ,

բ. հիդրոէլեկտրակայաններ՝ 10 -30 ՄՎտ հզորության.

2) քիմիական արդյունաբերության բնագավառում՝

ա. կենցաղային քիմիայի (լվացող, մաքրող կամ այլ նյութերի) արտադրություն՝ ամսական 50 տոննա եւ ավելի,

բ. գազային կամ նավթային կամ նավթաքիմիական կամ քիմիական նյութերի ստորգետնյա 50 հազ. եւ ավելի տոննա տարողության պահեստներ.

3) մետաղների արտադրության եւ վերամշակման բնագավառում

ա. վերամշակված թուջի կամ պողպատի արտադրություն (առաջնային կամ երկրորդային ձուլում), ներառյալ՝ անընդհատ հոսքով ձուլումը, որը գերազանցում է ժամում 2.5 տոննա հզորությունը,

բ.մետաղների կամ պլաստիկ նյութերի մշակում կամ մակերեսապատում՝ էլեկտրոլիտիկ կամ քիմիական պրոցեսների օգտագործմամբ՝ ավազանը 30 խոր.մ եւ ավելի ծավալով.

4) ընդերքօգտագործման բնագավառում՝

ա. ոչ մետաղական օգտակար հանածոների արդյունահանում եւ/կամ հանքանյութի վերամշակում,

բ. հանքային կամ ստորերկրյա ջրերի հանքավայրերի շահագործում,

5) ենթակառուցների բնագավառում՝

ա. թունելների կամ կամուրջների կամ մետրոպոլիտենի կամ երկաթուղիների կառուցում՝ 1 կմ եւ ավելի,

բ. 300 մմ եւ ավելի տրամագծով 20 կմ եւ ավելի երկարության գազի կամ նավթի կամ քիմիկատների խողովակաշարեր,

գ. էլեկտրահաղորդման գծեր՝ 110 կիլովոլտ եւ ավելի լարման,

դ. 10կմ եւ ավելի միջպետական կամ հանրապետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհներ,

6) ջրային տնտեսության կամ հողերի մելիորացիայի բնագավառում՝

ա. կելտաջրերի ընդունման կետեր կամ մաքրման կայաններ՝ 5000 միւնչեւ 50.000 բնակչություն ունեցող տարածքների համար.

7) թափոնների օգտագործման բնագավառում՝

ա.20հազ. եւ ավելի բնակչություն ունեցող համայնքներում աղբավայրերի կազմակերպում եւ/կամ կենցաղային թափոնների վերամշակում.

8) շինանյութի արդյունաբերության բնագավառում՝

ա. ապակու, ապակաթելի, ապակյա իրերի արտադրություն՝ օրական 20 տոննա եւ ավելի:

բ. ցեմենտի, կրի, գաջի արտադրություն՝ օրական 100 տոննա եւ ավելի,

գ. հանքային նյութերի հալեցում՝ 20 տոննա եւ ավելի, ներառյալ՝ հանքային մանրաթելի արտադրությունը,

դ. թրծման միջոցով կերամիկական արտադրատեսակների, այդ թվում՝ տանիքի կղմինդրի, աղյուսի, հրակայուն աղյուսի, կերամիկական սալիկի, քարե կերամիկայի կամ ձենապակե իրերի արտադրություն՝ օրական 75 տոննա եւ ավելի,

9) թեթեւ արդյունաբերության բնագավառում՝

ա. բնական կաշվի արտադրություն կամ վերամշակում՝ օրական 10 տոննա եւ ավելի.

6. «Գ» կատեգորիան ներառում է.

1) էներգետիկայի բնագավառում գործունեության հետեւյալ տեսակները կամ արտադրական միավորները կամ դրանց բոլոր կառույցները կամ ենթակառուցները՝

ա. կենսագազի կամ կենսագազով էներգիայի արտադրություն 1 ՄՎտ եւ ավելի հզորությամբ,

բ. հիդրոէլեկտրակայաններ՝ 1-ից մինչեւ 10 ՄՎտ հզորության.

գ. հողմաէլեկտրակայաններ,

դ.. երկրաջերմային ջրերի արդյունահանում կամ էներգիայի արտադրություն,

2) ընդերքօգտագործման բնագավառում՝

ա. երկրաբանական ուսումնասիրություններ

3) գյուղատնտեսության բնագավառում՝

ա. թռչնաբուծական՝ 40000 առանձնյակ եւ ավելի,

բ. խոզաբուծական՝ բսվող, 30կգ եւ ավելի քաշ ունեւող 2000 գլուխ եւ ավելի,

գ. կաթի վերամշակման, կաթնամթերքի արտադրության գործարաններ՝ օրական 200 տոննա եւ ավելի արտադրական հզորության,

4) անտառային տնտեսության ոլորտ՝

ա. անտառվերականգնում, անտառապատում:

5) սննդի արդյունաբերության բնագավառում՝

ա. մսի կամ մսամթերքի արտադրություն (պատրաստի արտադրանք)՝ օրական 50 տոննա եւ ավելի,

6) ռեկրեացիայի եւ զբոսաշրջության բնագավառներում՝

ա. հիմնադրույթային փաստաթղթով չնախատեսված զբոսայգիներ կամ պուրակներ կամ անտառապուրակներ, հանգստի գոտիներ,

բ. ճոպանուղիներ.

7) փայտի եւ թղթի արդյունաբերության բնագավառում՝

ա. ստվարաթղթի, թղթի, փայտանյութի արտադրություն՝ օրեկան 20տ ից բարձր արտադրողականությամբ:

8) ջրային տնտեսության կամ հողերի մելիորացիայի բնագավառում՝

ա. աղակալված հողերի աղազերծում քիմիական լուծույթներով՝ 100 հա եւ ավելի,

բ. չորացնող կամ կոլեկտորադրենաժային համակարգեր՝ 5կմ եւ ավելի երկարությամբ,

9) ենթակառուցվածքների բնագավառում՝

ա. բենզա/գազալցակայաններ, ավտոլիցքավորման այլ կայաններ

7. Փորձաքննության ենթակա չեն պետական անվտանգության ապահովման եւ արտակարգ իրավիճակների հետեւանքների վերացման համար անհետաձգելի միջոցառումները:

8. Փորձաքննության ենթակա են նաեւ սույն հոդվածի 3-րդ մասում չթվարկված բոլոր նախատեսվող գործունեությունները, որոնք իրականացվելու են բնության հատուկ պահպանվող եւ անտառային տարածքներում, պատմամշակութային հուշարձանների սահմաններում, ընդհանուր օգտագործման կանաչ տարածքներում: Այս դեպքում փորձաքննությունը իրականացվում է բ կատեգորիայի ընթացակարգով:

9. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված նախատեսվող գործունեության տեսակների նախագծային փաստաթղթերը փորձաքննության են ենթարկվում այլ ընթացակարգով՝ Հայաստանի Հանրապետության

կառավարության սահմանված կարգով, եթե նախատեսվող գործունեության իրականացման համար պահանջվող սարքավորումները համապատասխանում են որակի միջազգային ստանդարտներին:

ԳԼՈՒԽ 4.

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱԿԱՅՐԻ ԵՎ ՄԱՐԴՈՒ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ԿՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԸ , ԴՐԱՆՑ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

Հոդված 15. Շրջակա միջավայրի եւ մարդու առողջության վրա ազդեցության գնահատումը եւ փորձաքննությունը

1. Գնահատումն եւ փորձաքննությունն իրականացվում են մինչեւ հիմնադրույթային փաստաթղթի ընդունումը եւ(կամ) նախատեսվող գործունեության իրականացումը: Փորձաքննության իրականացման կարգը հաստատում է ՀՀ կառավարությունը:

2. Գնահատումը եւ փորձաքննությունն իրականացվում է հիմք ընդունելով նախատեսվող գործունեության տեսակը, չափերն ու տեղադրությունը եւ դրանցով պայմանավորված հնարավոր գումարային, ամբողջական ազդեցության աստիճանը:

3. Փորձաքննությունն իրականացվում է երկու փուլով.

1) նախնական փուլ, որի ընթացքում ուսումնասիրվում է նախնական գնահատման հայտը

2) հիմնական փուլ, որի ընթացքում փորձաքննվում է հիմնական գնահատման հաշվետվությունը:

Հոդված 16. Փորձաքննության նախնական փուլ

1. Փորձաքննության նախնական փուլն իրականացվում է ձեռնարկողի կողմից նախնական գնահատման հայտը լիազոր մարմին ներկայացնելու օրվանից՝ 30-աշխատանքային օրյա ժամկետում:

2. Ընդերքօգտագործման բնագավառի նախատեսվող գործունեության նախնական գնահատման հայտը փորձաքննության է ներկայացվում ձեռնարկողի կողմից՝ ոլորտի լիազոր մարմնի միջոցով:

3. Փորձաքննության նախնական փուլում.

1) քննարկվում է ներկայացված նախնական գնահատման հայտի լրակազմությունը,

2) կանխորոշվում են շրջակա միջավայրի վրա հիմնադրույթային փաստաթղթի դրույթների եւ(կամ) նախատեսվող գործունեության հնարավոր ազդեցության շրջանակները, սահմանվում են գնահատումների հաշվետվության բովանդակությունն ու դրան վերաբերող պահանջները, որոշվում է գործընթացի մասնակիցների շրջանակները, կազմվում եւ ձեռնարկողին է տրամադրվում այդ ամենը ամփոփող ազդեցության գնահատման տեխնիկական առաջադրանքը,

4. Փորձաքննության ներկայացվող հայտը պարունակում է.

1) ձեռնարկողի անունը (անվանումը) եւ բնակության (գտնվելու) վայրը,

2) հիմնադրույթային փաստաթղթի եւ(կամ) նախատեսվող գործունեության անվանումը եւ նպատակը,

3) հիմնադրույթային փաստաթղթի եւ(կամ) նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքի, այդ թվում՝ շրջակա միջավայրի համառոտ նկարագիրը եւ իրադրության սխեման,

4) հիմնադրությամբ փաստաթղթի եւ(կամ) նախատեսվող գործունեության բնութագիրը (արտադրական հզորություններ, օգտագործվող բնառեսուրսներ եւ նյութեր, տեխնիկական եւ տեխնոլոգիական լուծումներ),

5) շրջակա միջավայրի վնասակար ազդեցության բացառմանը, նվազեցմանն ու փոխհատուցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիրը:

6) տեղեկատվություն հանրության ծանուցման, հանրային լսումների եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների նախնական համաձայնության վերաբերյալ, եթե օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

5. Հայտի ուսումնասիրության արդյունքում լիազոր մարմինը կայացնում է հետևյալ որոշումներից մեկը.

1) հիմնադրությամբ փաստաթղթի դրույթի կամ նախատեսվող գործունեության իրականացման անթույլատրելիության վերաբերյալ, որը կայացվում է հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով եւ իրավական այլ ակտերով սահմանված բնապահպանական պահանջները,

2) հայտը ձեռնարկողին՝ լրակազմման վերադարձնելու վերաբերյալ, սույն հոդվածի 3-րդ մասի պահանջները սխալներով կամ թերի ներկայացնելու դեպքում,

3) հիմնադրությամբ փաստաթուղթը կամ նախատեսվող գործունեությունը անդրսահմանային համատեքստում ազդեցության գնահատման ենթակա լինելու վերաբերյալ,

4) հիմնադրությամբ փաստաթուղթը կամ Ա եւ Բ կատեգորիաների դեպքում՝ նախատեսվող գործունեությունը, տեխնիկական առաջադրանքներին համապատասխան, ազդեցության գնահատման ենթակա լինելու վերաբերյալ:

5) Գ կատեգորիայի գործունեության տեսակներին՝ եզրակացության տրամադրման վերաբերյալ:

6. Տեխնիկական առաջադրանքները կազմվում են սույն օրենքի դրույթների համաձայն:

7. Հայտի լրակազմ չլինելու եւ(կամ) դրանում պարունակվող տեղեկատվության մեջ անճշտությունների առկայության դեպքում, լիազոր մարմինը հայտն ստանալուց հետո հնգօրյա ժամկետում այն վերադարձնում է ձեռնարկողին՝ լրակազմման: Հայտը վերադարձնելու պահից նախնական փուլի ժամկետը համարվում է դադարեցված՝ մինչեւ ձեռնարկողի կողմից լրակազմված հայտը լիազոր մարմին ներկայացնելու պահը:

8. Տեխնիկական առաջադրանքը կազմվում է հաշվի առնելով սույն օրենքի 7-րդ, 18-րդ հոդվածների համաձայն դիտարկվող օբյեկտները շրջակա միջավայրի, ազդեցություններն ու բնութագրերը, ինչպես նաեւ սահմանում է հաշվետվության բովանդակության ու գործընթացի մասնակիցների շրջանակները, այդ թվում համապատասխան ոլորտի պետական լիազորված մարմինների եզրակացության վերաբերյալ պահանջ:

9. Տեխնիկական առաջադրանքի ձեւը սահմանում է լիազոր մարմինը:

Հոդված 17. Շրջակա միջավայրի եւ մարդու առողջության վրա ազդեցության հիմնական գնահատման գործընթացները

1. Հիմնական գնահատումն իրականացնում է ձեռնարկողը՝ համապատասխան ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց միջոցով:

2. Ազդեցության գնահատման փուլում.

1) գնահատվում է հիմնադրությամբ փաստաթղթի դրույթների եւ նախատեսվող գործունեության հնարավոր ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա,

2) բացահայտվում են հիմնադրույթային փաստաթղթի մոտեցումների եւ նախատեսվող գործունեության լուծումների այլընտրանքային տարբերակները եւ գնահատվում է դրանց ազդեցությունը շրջակա միջավայրի, մարդու առողջության եւ սոցիալ տնտեսական իրավիճակի վրա,

3) կատարվում է նախատեսվող գործունեության այլընտրանքային տարբերակների էկոլոգատնտեսական վերլուծություն եւ նախընտրելի տարբերակի ընտրության հիմնավորում,

4) մշակվում են բնապահպանական միջոցառումներ, ներառյալ՝ ազդեցության մոնիթորինգի ծրագիր՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունը կանխարգելելու, նվազեցնելու կամ բացառելու նպատակով,

5) հաշվի են առնվում ազդեցության աստիճանը՝ հիմք ընդունելով ազդեցության ենթակա տարածքի աշխարհագրական դիրքը, բնակչության թիվը, ազդեցության հավանականությունը, բարդությունը, աստիճանը, տեւողությունը, հաճախականությունը եւ տարբեր ազդեցությունների գումարային բնույթը,

6) գնահատման ընթացքում հաշվի է առնվում նախատեսվող գործունեության տարածքում այլ գործունեությունների իրականացման հետեւանքով շրջակա միջավայրի վրա գումարային ազդեցությունը:

3. Գնահատումն իրականացվում են սույն օրենքի, այլ նորմատիվ իրավական ակտերի եւ տեխնիկական առաջադրանքի համաձայն: Գնահատումն իրականացնելիս հաշվի է առնվում գործընթացի մասնակիցների կողմից ներկայացված դիտողությունները եւ առաջարկությունները, չընդունելու դեպքում հաշվետվությունում ներառվում են համապատասխան հիմնավորումներ: Գնահատման մեթոդիկան հաստատում է ՀՀ կառավարությունը:

4. Շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր տնտեսական վնասի գնահատման եւ հատուցման կարգը հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

5. Ազդեցության գնահատման արդյունքում ձեռնարկողը կամ նրա պատվերով ազդեցության գնահատումն իրականացնողը կազմում է հաշվետվություն՝ սույն օրենքի 18-րդ հոդվածի համապատասխան եւ ներկայացնում փորձաքննության:

6. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման գործընթացում ձեռնարկողը կարող է խորհրդակցել լիազորված մարմնի, առնչվող պետական կառավարման մարմինների, ազդակիր համայնքի ղեկավարների, շահագրգիռ հանրության հետ:

Հոդված 18. Շրջակա միջավայրի եւ մարդու առողջության վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվությունների բովանդակությունը

1. Հիմնադրույթային փաստաթղթի՝ ազդեցության ռազմավարական գնահատման հաշվետվության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջներն են.

1) հիմնադրույթային փաստաթղթի համառոտ բովանդակությունը, նպատակը, կապը եւ(կամ) համապատասխանությունը տվյալ տարածքի համար հաստատված այլ առնչվող հիմնադրույթային փաստաթղթերի հետ,

2) հիմնադրույթային փաստաթղթին առնչվող՝ Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացված միջազգային պայմանագրերը եւ առնչվող այլ իրավական ակտերը, ազդեցության ենթակա տարածքին առնչվող բնապահպանական խնդիրները եւ դրանց արտացոլումը հիմնադրույթային փաստաթղթում,

3) հիմնադրույթային փաստաթղթի շրջանակներում նախատեսվող գործունեության ֆիզիկական բնութագրերը եւ ռեսուրսային պահանջների, օգտագործվող նյութերի, տեխնոլոգիական գործընթացների, արտանետումների, արտադրանքների, թափոնների, արտադրական լցակույտերի, ֆիզիկական ներգործությունների եւ արտակարգ ու վթարային իրավիճակների հնարավոր ռիսկերի նկարագրությունը,

4) հնարավոր ազդեցության ենթակա տարածքի շրջակա միջավայրի, ինչպես նաև սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի նկարագիրը և դրանց հնարավոր փոփոխությունը՝ առանց հիմնադրույթային փաստաթղթի դրույթների իրականացման,

5) հիմնադրույթային փաստաթղթի մոտեցումների բոլոր հնարավոր տարբերակների (այդ թվում՝ գրոյական) համեմատությունը և նախընտրելի տարբերակի ընտրության հիմնավորումը

6) հնարավոր դրական ազդեցությունների պահպանման և ուժեղացման, բացասական ազդեցությունների կանխարգելման, բացառման, նվազեցման և շրջակա միջավայրին հասցվող վնասի հատուցման համար նախատեսվող միջոցառումները, դրանց արդյունավետությունը, բավարարությունը ու ծախսերը,

7) հիմնադրույթային փաստաթղթի գործողության ընթացքում ազդեցության մոնիթորինգի և հետնախագծային վերլուծության ծրագիր,

8) գնահատման մեթոդների, դրանց կիրառման ընթացքում ի հայտ եկած խոչընդոտների, դժվարությունների, ներառյալ՝ տվյալների բացակայության վերաբերյալ տեղեկությունները,

9) հաշվետվությունում ներառված տվյալների աղբյուրների վերաբերյալ տեղեկությունները,

10) հաշվետվության ամփոփ բովանդակությունը:

2. Նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջներն են.

1) նախատեսվող գործունեության նկարագիրը, և նպատակը, ֆիզիկական, տեխնիկական և տեխնոլոգիական բնութագրերը, պահանջվող բնական ռեսուրսների, օգտագործվող հումքի ու նյութերի, արտանետումների, արտախոսքերի, թափոնների, արտադրական լցակույտերի, ֆիզիկական ներգործությունների և արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերի նկարագրությունը:

2) բոլոր հնարավոր տարբերակների նկարագիրը, ներառյալ՝ նախատեսվող գործունեությունից հրաժարման /գրոյական/ տարբերակը.

3) շրջակա միջավայրի հնարավոր տնտեսական վնասի գնահատումները: Տնտեսական վնասի հատուցման արժեքը և վճարման ժամանակացույցը:

4) հնարավոր ազդեցության ենթակա տարածքի շրջակա միջավայրի, բնական պայմանների, ռեսուրսների ու դրանց օգտագործման նկարագիրը.

5) նախատեսվող գործունեության (շինարարության և շահագործման փուլ, ռիսկերի գնահատում), ներառյալ՝ այլընտրանքային տարբերակների իրականացման դեպքում, շրջակա միջավայրի առանձին բաղադրիչների, բնական ռեսուրսների, պայմանների հնարավոր փոփոխությունների և դրանց ծավալների նկարագիրն, առանձին, գումարային և ամբողջական գնահատումը:

6) սոցիալական հնարավոր ազդեցությունները, ռիսկերը, օգուտները, վերլուծական բնութագրերը:

7) հնարավոր արտակարգ իրավիճակների հետեւանքով ազդեցության ծավալը, աստիճանը, ազդեցության նվազեցման կամ վերացման հնարավորությունները, ուղիները և միջոցները:

8) նախատեսվող գործունեության համապատասխանությունը տվյալ տարածքի համար հաստատված հիմնադրույթային փաստաթղթերին.

9) բոլոր հնարավոր տարբերակների վերլուծության արդյունքում՝ ընտրված տարբերակի հիմնավորումը՝ շրջակա միջավայրի պահպանության, տնտեսական, սոցիալական տեսանկյունից:

10) հնարավոր դրական ազդեցությունների պահպանման եւ ուժեղացման, բացասական ազդեցությունների կանխարգելման, բացառման, նվազեցման եւ շրջակա միջավայրին հասցվող վնասի փոխհատուցման համար նախատեսվող միջոցառումները (շինարարության շահագործման եւ փակման փուլ, ռիսկային իրավիճակներ). դրանց հիմնավորվածությունն ու բավարարությունը, ծախսերի գումարային գնահատումը:

11) նախատեսվող գործունեության ազդեցության մոնիթորինգի եւ հետնախագծային վերլուծության ծրագիրը.

12) նախատեսվող գործունեության հաշվետվությամբ ներկայացվող տեղեկատվության վերաբերյալ ընդհանուր պատկերացում կազմող ամփոփ բովանդակության նյութեր՝ քարտեզներ, սխեմաներ, գրաֆիկներ, աղյուսակներ եւ այլն:

13) շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օգտագործված ելակետային տվյալների աղբյուրները.

14) գնահատման եւ հաշվետվության կազմման ընթացքում ի հայտ եկած խոչընդոտների, ներառյալ՝ տվյալների բացակայության վերաբերյալ տեղեկությունները.

15) հաշվետվության ամփոփ բովանդակությունը:

3. Հաշվետվություններին կից փորձաքննության ներկայացվող փաստաթղթերն են՝

1) Հիմնադրությային փաստաթղթի նախագիծը, առնչվող այլ հաստատված հիմնադրությային փաստաթղթերը

2) նախատեսվող գործունեության նախագծային փաստաթուղթը.

3) գործընթացի մասնակիցների մասնակցությանը վերաբերող փաստաթղթերը (ծանուցման հրապարակման պատճենը, ստացված դիտողություններն ու առաջարկությունները, հանրային լսումների արձանագրություններ, ծայնագրություններ, տեսագրություններ).

4) իրավաբանական անձի դեպքում՝ նրա կանոնադրության եւ ներդիրի պատճենները, իսկ անհատ ձեռնարկատիրոջ դեպքում՝ պետական գրանցման վկայականի պատճենը.

5) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված լինելու դեպքում՝ տվյալ նախատեսվող գործունեությամբ զբաղվելու լիցենզիայի կամ թույլտվության պատճենը.

6) պետական տուրքի անդորրագիրը.

Հոդված 19. Փորձաքննության հիմնական փուլ

1. Փորձաքննության հիմնական փուլն սկսվում է սույն օրենքով սահմանված տեխնիկական առաջադրանքին համապատասխան կազմված հաշվետվությունը կից փաստաթղթերով ձեռնարկողի կողմից լիազոր մարմին ներկայացնելու պահից:

2. Փորձաքննության հիմնական փուլում լիազորված մարմինը գործընթացին ներգրավում է գործընթացի մասնակիցներին:

3. Փորձաքննության հիմնական փուլում՝ հետեւյալ ցուցանիշների գնահատման վերլուծության արդյունքում, կազմվում է փորձաքննական եզրակացություն:

1) հաշվետվությունների լիարժեքությունը, հավաստիությունը, բավարար որակյալ, թարմ տեղեկատվությունը, հիմնավորվածությունը, ամբողջականությունը,

2) հիմնադրույթային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության այլընտրանքային մոտեցումներն ու լուծումները,

3) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջներին ու սահմանափակումներին համապատասխանությունը,

4) շրջակա միջավայրի պահպանության նախատեսվող միջոցառումների, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության մոնիթորինգի ծրագրի արդյունավետությունը,

5) գործընթացի մասնակիցների ծանուցման ու քննարկումների ապահովման եւ կարծիքների դիտարկման արդյունավետությունը, հիմնավորվածությունը,

4. Փորձաքննության հիմնական փուլի ժամկետները չպետք է գերազանցեն.

1) հիմնադրույթային փաստաթղթերի դեպքում մինչեւ 60 աշխատանքային օր,

2) նախատեսվող գործունեության Ա կատեգորիայի դեպքում` մինչեւ 60 աշխատանքային օր,

3) նախատեսվող գործունեության Բ կատեգորիայի դեպքում` մինչեւ 40 աշխատանքային օր,

5. Փորձաքննության գործընթացների լիարժեքությունն ապահովելու համար լրացուցիչ աշխատանք կատարելու ու այլ տեղեկատվություն ձեռք բերելու անհրաժեշտության դեպքում` լիազորված մարմնի հիմնավորված որոշմամբ, փորձաքննության հիմնական փուլի ժամկետը կարող է երկարաձգվել յուրաքանչյուր կատեգորիայի համար, լիազոր մարմնի հիմնավորված որոշմամբ, սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված ժամկետի կեսը չգերազանցող չափով` բայց ոչ ավել քան մեկ անգամ, գրավոր տեղեկացնելով ձեռնակողին:

6. Եթե ձեռնարկողի կողմից չեն պահպանվել սույն օրենքով սահմանված պահանջները, լիազոր պետական մարմինը այդ մասին գրավոր տեղեկացնում է ձեռնարկողին` նշելով հայտնաբերած անհամապատասխանությունները, թերացումները եւ դրանք վերացնելու համար տրամադրելով մինչեւ 10 աշխատանքային օր, որը չի հաշվարկվում սույն հոդվածի 4 եւ 5 մասերով սահմանված ժամկետների մեջ:

7. Լիազոր մարմնի կողմից սահմանված ժամկետում պահանջված նախատեսված փաստաթղթերը եւ տեղեկատվությունը չներկայացնելը, թերություններով կամ ոչ լիարժեք ներկայացնելը հիմք են փորձաքննական բացասական եզրակացություն տալու համար:

Հոդված 20. Փորձաքննական եզրակացությունը

1. Փորձաքննական եզրակացությունը բաղկացած է ներածական, նկարագրական, պատճառաբանական, եզրափակիչ մասերից.

1) ներածական` համառոտ տեղեկատվություն ձեռնարկողի, հիմնադրույթային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության մասին,

2) նկարագրական` շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր վնասակար ազդեցության նկարագրությունը` ըստ ներկայացված հիմնադրույթային կամ նախագծային փաստաթղթի,

3) պատճառաբանական` հիմնադրույթային փաստաթղթի դրույթների կամ նախատեսվող գործունեության թույլատրելիության կամ անթույլատրելիության վերաբերյալ հիմնավորված եզրահանգումները:

4) եզրափակիչ՝ եզրակացություն փորձաքննական եզրակացության դրական կամ բացասական լինելու վերաբերյալ:

2. Փորձաքննական դրական եզրակացությունը կարող է պարունակել պարտադիր կատարման ենթակա պահանջներ կամ պայմաններ, որոնց համար նշվում են ժամկետներ: Սահմանված ժամկետում նշված պահանջները կամ պայմանները չկատարելու դեպքում եզրակացությունը կորցնում է ուժը:

3. Փորձաքննական դրական եզրակացությունը տրվում է հիմնադրույթային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության փոստաթղթերում նշված ժամկետով, եթե եզրակացությունում, այլ ժամկետ չի սահմանված, ինչը պետք է ունենա հիմնավոր պատճառաբանություն:

4. Փորձաքննական եզրակացությունը կազմելիս հաշվի է առնվում գործընթացի մասնակիցների կողմից ներկայացված եզրակացությունները կամ կարծիքները: Գործընթացի մասնակիցների կարծիքները չընդունելու դեպքում լիազոր մարմինը տալիս է հիմնավոր պատճառաբանումներ: Փորձաքննական եզրակացությունը հաստատվում է լիազոր մարմնի կողմից:

5. Փորձաքննական եզրակացությունը 7-աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղադրվում է լիազոր մարմնի պաշտոնական կայքում:

5. Առանց փորձաքննական դրական եզրակացության արգելվում է հիմնադրույթային փաստաթղթի ընդունումը կամ նախատեսվող գործունեության իրականացումը:

6. Փորձաքննական եզրակացությունը կորցնում է ուժը, եթե նախատեսվող գործունեության իրականացումը չի սկսվում փորձաքննական եզրակացության տրվելուց մեկ տարվա ընթացքում:

Հոդված 21. Փորձաքննական եզրակացությունն ուժը կորցրած ճանաչելը

1. Շրջակա միջավայրի վիճակի եւ(կամ) բնապահպանության բնագավառը կանոնակարգող օրենքներով ու իրավական այլ ակտերով սահմանված պահանջների փոփոխման դեպքում լիազոր մարմինը ձեռնարկողին ծանուցում է բնապահպանական նոր պայմանների եւ դրանց իրականացման ժամկետների վերաբերյալ: Ծանուցումը ստանալուց հետո, ձեռնարկողը, սահմանված ժամկետում՝ այդ պայմանները չկատարելու դեպքում լիազոր մարմինը ուժը կորցրած է ճանաչում իր կողմից տրված փորձաքննական եզրակացությունը:

2. Փորձաքննական դրական եզրակացությունը ուժը կորցրած է ճանաչվում, եթե.

1) գործունեությունն իրականացվում է փորձաքննության ենթարկված նախագծային փաստաթղթերի եւ փորձաքննական եզրակացության պահանջների շեղումներով,

2) փորձաքննության ենթարկված նախագծային եւ հիմնադրույթային փաստաթղթերում կատարվել են շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող փոփոխություններ, առանց լիազոր մարմնին այդ մասին տեղեկացնելու:

3) սույն հոդվածի 1-ին մասով ներկայացված պայմանները չեն կատարվել սահմանված ժամկետներում,

4) ընդունվել է բնապահպանական նոր օրենսդրություն,

5) փորձաքննական եզրակացություն տալուց հետո ի հայտ են եկել էկոլոգիական նոր գործոններ:

3. Ձեռնարկողը սույն հոդվածի 1-ին մասով նշված ծանուցումը ստանալուն պես պարտավոր է իր գործունեությունը համապատասխանեցնել լիազոր մարմնի կողմից ներկայացված պահանջներին, չկատարելու դեպքում լիազոր մարմնի կողմից գործունեությունը դադարեցվում է մինչեւ պահանջների կատարումը:

4. Ձեռնարկողը, փորձաքննական եզրակացությունը ուժը կորցրած ճանաչելու վերաբերյալ, լիազոր մարմնի կողմից ընդունած որոշումը կարող է բողոքարկել վարչական կամ դատական կարգով:
5. Փորձաքննական եզրակացությունը ուժը կորցրած ճանաչելու կարգը սահմանում է ՀՀ կառավարությունը:

ԳԼՈՒԽ 5.

ԱՆԴՐՍԱՀԱՄԱՆԱՅԻՆ ԱՋՂԵՑՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒՅԹԱՅԻՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԻ ԿԱՄ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՐՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հոդված 22. Անդրսահմանային ազդեցություն ունեցող հիմնադրույթային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության ազդեցության գնահատմանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջներ

1. Եթե Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հիմնադրույթային փաստաթուղթը կամ նախատեսվող գործունեությունը, ինչպես նաև այլ պետությունների տարածքում հիմնադրույթային փաստաթուղթը կամ նախատեսվող գործունեությունը կարող են ունենալ անդրսահմանային ազդեցություն, ապա շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումը եւ փորձաքննությունը իրականացվում են, Անդրսահմանային ենթատեքստում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման մասին կոնվենցիայի, Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացված այլ միջազգային պայմանագրերի, միջազգային առողջապահական կանոնների եւ սույն օրենքի պահանջներին համապատասխան.

2. Անդրսահմանային ազդեցության փորձաքննական եզրակացությունը հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

3. Անդրսահմանային ազդեցություն ունեցող հիմնադրույթային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության ազդեցության գնահատման ընթացակարգերի լիարժեքությունն ապահովելու եւ գնահատման արդյունքները ամփոփելու անհրաժեշտության դեպքում լիազորված մարմինը համապատասխան հիմնավորմամբ կարող է երկարաձգել սույն օրենքով սահմանված ժամկետները:

Հոդված 23. Հայաստանի Հանրապետությունում հիմնադրույթային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության անդրսահմանային ազդեցության փորձաքննություն

1. Եթե Հայաստանի Հանրապետության տարածքում սույն օրենքի 4-րդ կամ 14 հոդվածներով սահմանված որեւէ հիմնադրույթային փաստաթուղթ կամ նախատեսվող գործունեություն կարող են ունենալ շրջակա միջավայրի վրա նշանակալի վտանգավոր անդրսահմանային ազդեցություն, ապա լիազորված մարմինը դրա մասին սույն օրենքով եւ իրավական այլ ակտերով սահմանված կարգով ծանուցում է ազդակիր պետության համապատասխան լիազորված պետական մարմին՝ միաժամանակ հայցելով տեղեկատվություն այդ պետությունում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության իրականացման համար պահանջվող փաստաթղթերի եւ հասարակական լուծմների ընթացակարգի վերաբերյալ:

2. Եթե այլ բան նախատեսված չէ Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան միջազգային պայմանագրով, ապա ծանուցումը պետք է պարունակի հետևյալ տեղեկությունները.

1) հիմնադրույթային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության, ներառյալ՝ դրանց հնարավոր անդրսահմանային ազդեցության վերաբերյալ.

2) հիմնադրույթային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ հնարավոր որոշումների կայացման բնութագրերը.

3) փորձաքննության ընթացակարգերի եւ ժամկետների վերաբերյալ.

4) փորձաքննությանը մասնակցելու մտադրության մասին տվյալ երկրի կողմից պատասխան տալու ժամկետները:

Ձեռնարկողն աջակցում է լիազորված մարմնի կողմից ծանուցումը եւ հարցումը նախապատրաստելու գործընթացին:

3. Փորձաքննությանը մասնակցելու մտադրության մասին ազդակիի պետության կողմից պատասխան տալու ժամկետը չի կարող գերազանցել ծանուցումն ստանալու օրվանից 45 աշխատանքային օր, եթե Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով այլ ժամկետ չի նախատեսված:

4. Եթե ծանուցում ստացած պետությունը պաշտոնապես հրաժարվել է փորձաքննությանը մասնակցելուց կամ սահմանված ժամկետում չի պատասխանել մասնակցելու իր մտադրության մասին, ապա փորձաքննությունն իրականացվում է սույն օրենքով սահմանված ընթացակարգով:

5. Լիազորված մարմինը, ծանուցում ստացած երկրի կողմից փորձաքննության գործընթացին մասնակցելու իր մտադրության մասին պաշտոնական գրությունն ստանալուց հետո, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ազդակիի երկրին ներկայացնում է ազդեցության գնահատմանն անհրաժեշտ փաստաթղթերը՝ նշելով դրանց վերաբերյալ կարծիքի ներկայացման ժամկետը, որը չի կարող գերազանցել նրա կողմից փաստաթղթերն ստանալու օրվանից 60 աշխատանքային օրը, եթե Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով այլ ժամկետ չի նախատեսված:

6. Լիազորված մարմինը եւ ձեռնարկողը օժանդակում են ազդակիի պետության համապատասխան լիազորված մարմնին տվյալ երկրի համապատասխան մարմինների եւ առավել հնարավոր ազդեցության ենթակա տարածքների հասարակայնության շրջանում հիմնադրությային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվության տարածմանը:

7. Լիազորված մարմինը եւ ձեռնարկողը հնարավոր ազդեցության ենթակա պետության համապատասխան լիազորված մարմնի հետ համաձայնեցնում են հնարավոր անդրսահմանային ազդեցություն ունեցող հիմնադրությային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ խորհրդակցությունների անցկացման ձեւն ու ընթացակարգը, ազդեցության կանխման կամ նվազեցման միջոցները եւ օժանդակում են այդպիսի խորհրդակցությունների իրականացմանը:

8. Ձեռնարկողն ապահովում է ազդակիի պետությունից ստացված կարծիքների եւ այլ անհրաժեշտ նյութերի թարգմանությունը:

9. Եթե հնարավոր անդրսահմանային ազդեցությունը պարզվում է փորձաքննության ընթացքում, ապա լիազորված մարմինը ձեռնարկողի հետ միասին պարտավոր են ապահովել սույն հոդվածով սահմանված պահանջները:

Հոդված 24. Հայաստանի հանրապետության շրջակա միջավայրի վրա այլ պետության հիմնադրությային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության անդրսահմանային ազդեցության փորձաքննություն

1. Եթե Հայաստանի Հանրապետությունում ստացվում է ծանուցում՝ Հայաստանի Հանրապետության վրա անդրսահմանային ազդեցություն առաջացնելու հնարավորություն ունեցող հիմնադրությային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ, եւ ստացողը լիազորված մարմինը չէ, ապա ծանուցումը ստանալուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում այն ուղարկվում է լիազորված մարմնին:

2. Լիազորված մարմինը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իրազեկում է ծագման պետության համապատասխան լիազորված մարմնին՝ ծանուցումն ստանալու եւ փորձաքննությանը մասնակցելու կամ չմասնակցելու իր մտադրության մասին:

3. Հայաստանի Հանրապետության լիազորված մարմինը փորձաքննությանը մասնակցելու կամ չմասնակցելու վերաբերյալ իր ընդունած որոշման մասին տեղեկացնում է ծագման երկրի համապատասխան լիազորված մարմնին ծանուցման մեջ նշված ժամկետում եւ կարգով: Եթե ծանուցման մեջ պատասխան տալու ժամկետ ամրագրված չէ, ապա լիազորված մարմինը ծանուցող երկրին պատասխանում է ծանուցումն ստանալուց հետո՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

4. Եթե Հայաստանի Հանրապետության երկկողմ կամ բազմակողմ միջազգային պայմանագրերով այլ բան նախատեսված չէ, ապա լիազորված մարմինը ծանուցման քննարկումն ապահովում է սույն օրենքի 6-րդ, 8-րդ եւ 10-րդ հոդվածներով սահմանված կարգով:

5. Եթե լիազորված մարմինը որոշում է ընդունել փորձաքննությանը մասնակցելու վերաբերյալ, ապա փորձաքննությունն իրականացվում է սույն օրենքով սահմանված կարգով՝ հաշվի առնելով նաեւ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի պահանջները, միաժամանակ տեղեկացնելով ծագման պետության լիազորված մարմնին սույն օրենքի պահանջների, ներառյալ՝ փորձաքննության, փաստաթղթերի թարգմանության, հասարակայնության մասնակցության ապահովման եւ սույն օրենքով պահանջվող այլ ծախսերի համար նրա կողմից անհրաժեշտ ֆինանսավորումն ապահովելու մասին:

6. Լիազորված մարմինը համաձայնեցնում է ծագման պետության համապատասխան լիազորված մարմնի հետ անհրաժեշտ փաստաթղթերի ծավալն ու բովանդակությունը, հնարավոր անդրսահմանային ազդեցություն ունեցող հիմնադրույթային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ խորհրդակցությունների անցկացման ձեւն ու ընթացակարգը, ազդեցության կանխման կամ նվազեցման միջոցները:

7. Եթե Հայաստանի Հանրապետության երկկողմ կամ բազմակողմ միջազգային պայմանագրերով կամ սույն հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն այլ բան չի նախատեսված, ապա լիազորված մարմինը փաստաթղթերն ստանալուց հետո սույն օրենքով ու իրավական այլ ակտերով սահմանված կարգով ապահովում է փաստաթղթերի ուսումնասիրությունն ու դրանց քննարկումը եւ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից հաստատված փորձաքննական եզրակացությունը ուղարկում է ծանուցող երկրին:

8. Եթե լիազորված մարմինը տեղեկացված է եղել այլ երկրի տարածքում հիմնադրույթային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության մասին, որոնք կարող են անդրսահմանային ազդեցություն ունենալ Հայաստանի Հանրապետության շրջակա միջավայրի վրա, եւ դրա վերաբերյալ տվյալ երկրից ծանուցում չի ստացվել, ապա լիազորված մարմինը, դրա մասին նախապես տեղեկացնելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով դիմում է տվյալ երկրի համապատասխան լիազոր պետական մարմնին՝ հայեցակարգի կամ նախատեսվող գործունեության անդրսահմանային ազդեցության գնահատման գործընթացի վերաբերյալ ծանուցում ստանալու նպատակով:

Հոդված 25 Անդրսահմանային ազդեցության բնագավառում միջազգային համագործակցություն

1. Անդրսահմանային ենթատեքստում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման մասին ե կոնվենցիայից բխող Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած պարտավորությունների կատարման նպատակով Հայաստանի Հանրապետությունը կարող է կնքել երկկողմ կամ բազմակողմ միջազգային պայմանագրեր կամ ձեռք բերել այլ պայմանավորվածություններ:

2. Անդրսահմանային ազդեցության գնահատման գործընթացի կառավարման արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով Հայաստանի Հանրապետությունն այլ երկրների հետ միասին կարող է ստեղծել ժամանակավոր կամ մշտական գործող մարմիններ, որոնց գործունեության կարգը որոշվում է համապատասխան երկկողմ պայմանագրերով կամ այլ գրավոր համաձայնություններով:

ԳԼՈՒԽ 6.

ՀԱՆՐՈՒԹՅԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԸ, ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

Հոդված 26. Հանրության ծանուցումը եւ քննարկումների իրականացումը

1. Հանրության իրազեկումն ու մասնակցությունն ապահովելու նպատակով գնահատումների եւ փորձաքննության գործընթացները ենթակա են հանրային ծանուցման եւ քննարկման:

2. Հանրության ծանուցումն իրականացնում են.

1) լիազոր մարմինը՝ ձեռնարկողի կողմից ներկայացված հայտի, հաշվետվությունների եւ փորձաքննական եզրակացության նախագծի մասին՝ լսումներից առնվազն 7- աշխատանքային օր առաջ:

2) ձեռնարկողը՝ հիմնադրությային փաստաթղթի եւ նախատեսվող գործունեության ու դրանց ազդեցության գնահատումների գործընթացների իրականացման մասին՝ լսումներից առնվազն 7 աշխատանքային օր առաջ:

3) ազդակիր համայնքի տարածքային կառավարման մարմինները եւ համայնքի ղեկավարը՝ հիմնադրությային փաստաթղթի եւ նախատեսվող գործունեության ու դրանց ազդեցության գնահատումների գործընթացների իրականացման մասին՝ լսումներից առնվազն 7 աշխատանքային օր առաջ:

3. Ծանուցման բովանդակությունը պարունակում է ձեռնարկողի մասին տվյալները, հիմնադրությային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության համառոտ նկարագրությունը, իրականացման վայրը, դրանց հետ ծանոթանալու եւ քննարկումների իրականացման վայրը, պայմանները, դիտողություններ ու առաջարկություններ ներկայացնելու ժամկետները, եւ այլ տեղեկություններ:

4. Ծանուցումը, հիմնադրությային եւ նախագծային փաստաթղթերը տեղադրվում են նաեւ լիազոր մարմնի պաշտոնական կայքում՝ լսումներից առնվազն 7 աշխատանքային օր առաջ:

5. Հանրային քննարկումներն իրականացնում են.

1) ձեռնարկողը՝ հիմնադրությային փաստաթղթի, նախատեսվող գործունեության եւ դրանց ազդեցության գնահատման գործընթացների մասին,

2) պետական կառավարման տարածքային մարմինը, ձեռնարկողը՝ հիմնադրությային փաստաթղթի եւ դրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման հաշվետվության նախագծի մասին,

3) տեղական ինքնակառավարման մարմինը, ձեռնարկողը, նախատեսվող գործունեության եւ դրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության մասին:

6. Լիազոր մարմինը քննարկումներում ապահովում է իր ներկայացուցչի մասնակցությունը:

7. Հանրային քննարկումների արդյունքում, իրականացնողի կողմից կազմվում է համապատասխան արձանագրություն՝ կցվում է տեսաձայնագրությունը:

8. Հանրության հիմնավորված դիտողությունները եւ առաջարկությունները ձեռնարկողի եւ լիազորված մարմնի կողմից պետք է հաշվի առնվեն, հաշվի չառնելու դեպքում տրվում են հիմնավոր պատճառաբանումներ:

9. Հանրային ծանուցման եւ քննարկումների իրականացման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

ԳԼՈՒԽ 7.

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱԿԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՇԸՆԹԱՑՆԵՐՈՒՄ ԶԵՌՆԱՐԿՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հոդված 27. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման եւ փորձաքննության գործընթացներում ձեռնարկողների իրավունքներն ու պարտականությունները

1. Գնահատման եւ փորձաքննության գործընթացում ձեռնարկողն իրավունք ունի.

1) լիազոր մարմնից ստանալ գնահատման եւ փորձաքննության գործընթացի վերաբերյալ տեղեկատվություն,

2) պետական կառավարման եւ տեղական ինքնակառավարման մարմիններից ստանալ տարածքին առնչվող գործող հիմնադրույթային փաստաթղթերը, ինչպես նաեւ ազդեցության գնահատումն իրականացնելու համար անհրաժեշտ ցանկացած այլ տեղեկատվություն,

3) օրենքով սահմանված կարգով բողոքարկել փորձաքննական եզրակացությունը, եւ ուժը կորցրած ճանաչելու վերաբերյալ լիազոր մարմնի կողմից ընդունած որոշումը:

4) Ձեռնարկողը ունի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ իրավունքներ:

2. Փորձաքննության գործընթացում ձեռնարկողը պարտավոր է.

1) պահպանել սույն օրենքով սահմանված պահանջները,

2) տրամադրել սույն օրենքով սահմանված փաստաթղթերն ու տեղեկությունները՝ լիազոր մարմնին,

3) ապահովել ներկայացվող նյութերի ամբողջականությունը, հավաստիությունը եւ հիմնավորվածությունը,

4) իրականացնել փորձաքննության ընթացքում հանրության ծանուցումը եւ քննարկումները,

5) տրամադրել համապատասխան նյութերն ու փաստաթղթերը՝ հանրային քննարկումներ անցկացնողներին,

6) ընդունել կամ հաստատման ներկայացնել հիմնադրույթային փաստաթուղթն եւ իրականացնել նախատեսվող գործունեությունն միայն փորձաքննական դրական եզրակացության առկայության դեպքում,

ԳԼՈՒԽ 8.

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՈՒՄ ՓՈՐՁԱԳԵՏՆԵՐԻ ՆԵՐԳՐԱՎՈՒՄԸ

Հոդված 28. Փորձաքննության գործընթացում փորձագետի ներգրավմանը ներկայացվող պահանջները

1. Լիազոր մարմինը փորձաքննության գործընթացին, որպես փորձագետ կարող է ներգրավել համապատասխան իրավաբանական եւ ֆիզիկական անձ հանդիսացող փորձագետ(ներ):

2. Որպես փորձագետ կարող է հանդիսանալ այն իրավաբանական անձը, որի կանոնադրական գործառույթները համապատասխանում են փորձաքննության ենթակա առարկային:

3. Ֆիզիկական անձ հանդիսացող փորձագետը պետք է ունենա համապատասխան բարձրագույն մասնագիտական կրթություն եւ առնվազն 10 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ:

4. Փորձաքննության ընթացքում փորձագետների ներգրավումը կատարվում է պայմանագրային հիմունքներով՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

5. Պայմանագրով սահմանվում են կողմերի իրավունքներն ու պարտականությունները, փորձագետների աշխատանքի բովանդակությունը, ծավալն ու ժամկետները, վճարման կարգն ու չափը եւ կողմերի համաձայնությամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը չհակասող այլ պայմաններ:

6. Փորձաքննության գործընթացում, որպես փորձագետ չեն կարող ներգրավվել այն անձինք, որոնք մասնակցել են տվյալ հիմնադրույթային փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության նախագծային փաստաթղթի մշակմանը եւ(կամ) դրանց ազդեցության գնահատման գործընթացին:

ԳԼՈՒԽ 9.

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՈՒՄ ՓՈՐՁԱԳԵՏԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հոդված 29. Փորձաքննության գործընթացում փորձագետի իրավունքներն ու պարտականությունները

1. Փորձաքննության գործընթացում ներգրավված փորձագետն իրավունք ունի.

- 1) լիազոր մարմնից ստանալ փորձաքննության ներկայացված բոլոր փաստաթղթերը,
- 2) լիազոր մարմնից եւ պետական կառավարման ու տեղական ինքնակառավարման մարմիններից ստանալ փորձաքննության ենթակա փաստաթղթերին առնչվող բոլոր նյութերը,
- 3) մասնակցել իր կողմից տրված կարծիքի կամ եզրակացության ու փորձաքննական եզրակացության նախագծերի քննարկմանը,
- 4) մասնակցել իր կողմից փորձաքննվող փաստաթղթերի հասարակական քննարկումներին,
- 5) փորձաքննական եզրակացության կամ դրա առանձին դրույթների հետ համաձայն չլինելու դեպքում ներկայացնել հատուկ կարծիք:

2. Փորձաքննության գործընթացում ներգրավված փորձագետը պարտավոր է.

- 1) հիմնադրույթային փաստաթղթի ու նախատեսվող գործունեության փորձաքննությունն իրականացնել սույն օրենքի եւ այլ իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան,
- 2) ապահովել իր կողմից կազմված մասնագիտական եզրակացության հիմնավորվածությունը,
- 3) պահպանել օրենքով սահմանված գաղտնիք պարունակող տեղեկությունների գաղտնիությունը,
- 4) ցուցաբերել անաչառ, անկախ եւ օբյեկտիվ մոտեցում,
- 5) ապահովել պայմանագրային պահանջների կատարումը:

ԳԼՈՒԽ 10.

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱԿԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿՈՐՈՒՄԸ ԵՎ ՎՃԱՐՆԵՐԸ

Հոդված 30. Փորձաքննության գործընթացի ֆինանսավորումը

1. Փորձաքննության գործընթացի իրականացման համար վճարվում է պետական տուրք:

2. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոնի պահպանման, փորձագետի, տեղական ինքնակառավարման մարմինների հանրության իրազեկման եւ լսումների կատարման ծախսերը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում եւ կարգով կարող են ֆինանսավորվել Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցների հաշվին:

ԳԼՈՒԽ 11.

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՈՒՄ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ՎԵՐԱՀԱՅՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 31. Փորձաքննության գործընթացում պատասխանատվությունը

Սույն օրենքի պահանջների խախտումը առաջացնում է պատասխանատվություն օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 32. Փորձաքննության գործընթացում վերահսկողությունը

Սույն օրենքով սահմանված պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է լիազոր մարմինը եւ հանրությունը՝ օրենքով սահմանված կարգով:

**ԳԼՈՒԽ 12.
ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԵՎ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ**

Հոդված 33. Անցումային դրույթներ

Մինչեւ սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը՝ սկսված եւ դեռեւս չավարտված փորձաքննության հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են փորձաքննության գործընթացն սկսվելու պահին գործող իրավական ակտերով:

Հոդված 34. Եզրափակիչ դրույթներ

Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության մասին» Հայաստանի Հանրապետության 1995 թվականի նոյեմբերի 20-ի ՀՕ-21 օրենքը: